

Euroopa Ombudsman

Aastaruanne
2018

Sisukord

Sissejuhatus	2
2018. aasta ülevaade	5
Põhiteemad	7
2.1 Vastutus Euroopa Liidu otsustusprotsessis	8
2.2 Lobitöö läbipaistvus	9
2.3 Juurdepääs dokumentidele	10
2.4 Põhiõigused	12
2.5 Eetikaküsimused	13
2.6 Euroopa Liidu asutused ja muud organid	14
2.7 Euroopa Liidu lepingud ja toetused	15
2.8 Kodanike osalemine ELi poliitika kujundamises	16
Teabevahetus ja koostöö	18
3.1 Teabevahetus	19
3.2 Suhted Euroopa Liidu institutsioonidega	21
3.3 Euroopa ombudsmanide võrgustik	24
3.4 Ombudsmani külaskäik Washingtoni	28
Juhtumid ja kaebused: kuidas me üldsust teenime	29
4.1 Kaebuste liigid ja esitajad	31
4.2 Kelle vastu esitati kaebusi?	36
4.3 Mille kohta esitati kaebusi?	37
4.4 Tulemused	38
4.5 Ombudsmani ettepanekute järgimine	41
Vahendid	42
5.1 Eelarve	43
5.2 Vahendite kasutamine	43
Kuidas võtta Euroopa Ombudsmaniga ühendust?	44

Sissejuhatus

Mul on suur rõõm esitleda Euroopa Ombudsmani büroo 2018. aasta aruannet.

Minu pädevusse kuuluvate kaebuste arv, mille on büroole esitanud kodanikud, kodanikuühiskonna esindajad, ettevõtjad ja meediaringkonnad, on tunduvalt kasvanud. Ma ei pea selle põhjuseks mitte haldusstandardite halvenemist ELis, vaid suuremat teadlikkust ombudsmani büroo tööst ja positiivsetest tulemustest, mida suudame saavutada. Olen tänulik ELi institutsioonidele, asutustele ja organitele nende koostöö eest ja eelkõige Euroopa Parlamendile jätkuva toetuse eest.

See aasta oli märkimisväärne ka ühe ombudsmani harva kasutatava pädevuse kasutamise poolest: esitasin Euroopa Parlamendile eriaruande, mis käsitleb Euroopa Liidu Nõukogu vastutust.

Üldsuse suhtumist ELi on mitme aastakümne jooksul osaliselt kujundanud kahjustav müüt, et liikmesriikide valitsustel on ELi õigusloomes vähe sõnaõigust või ei ole seda üldse. Seepärast on ELi demokraatia ja teadmuspõhise avaliku arutelu jaoks oluline see müüt ümber lükata.

Seega, kuna üldsusel on õigus teada, kuidas valitsused ELi õigusaktide koostamisele kaasa aitavad, palusin Euroopa Parlamendil toetada minu ettepanekuid õigusloome läbipaistvuse parandamiseks nõukogus. Olen Euroopa Parlamendi liikmetele ettepanekute tugeva toetamise eest väga tänulik ja loodan, et see toob kaasa konkreetseid muutused enne 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimisi.

Sel aastal võeti ametlikult kasutusele ka dokumentidele juurdepääsu taotluste kiirmenetlus. Ombudsmani büroo püüab teha selle menetluse raames kaebuse kohta otsuse 40 päeva jooksul ja see on andnud kaebuse esitajatele häid tulemusi.

Ombudsmani tööde hulka kuulub eetika- ja vastutuseeskirjade rakendamise ennetav jälgimine. 2018. aastal viisin lõpule kaardistamise, kuidas 15 institutsiooni on hallanud eeskirju, mis käsitlevad kõrgema astme töötajate suundumist erasektorisse. Mul oli hea meel tõdeda, et kuigi on vaja teha lisapingutusi, on institutsioonid hästi teadlikud nn pöördkuse efekti käsitlevate rangete eeskirjade olulisusest.

Järelmeetmena #MeToo liikumisele, mis juhib jätkuvalt tähelepanu ahistamisele, eriti naiste ahistamisele, otsustasin kontrollida, millised ahistamisvastased poliitikameetmed on kehtestatud ELi haldusasutustes. Ma kirjutasin 26 ELi institutsioonile ja asutusele, paludes teavet poliitikameetmete ja nende rakendamise ning selle kohta, kas on saadud ahistamist puudutavaid kaebusi ja kuidas neid on menetletud. Minu analüüs on nüüd avaldatud ja loodetavasti on sellest abi töökohal ahistamise kaotamise keerulises töös.

Ombudsmani büroo menetleb sageli kaebusi, mis käsitlevad ELi ametlike keelte kasutamist institutsioonides. Arutelu algatamiseks küsisime inimeste arvamust sellistes küsimustes nagu ELi veebilehtede

Euroopa Ombudsman
Emily O'Reilly

keelepoliitika või mil määral saab tõlkimiseks kasutada tehnoloogiat. Vastuste analüüs esitatakse Euroopa Komisjonile.

Märtsis korraldasime Euroopa ombudsmanide võrgustiku iga-aastase konverentsi Brüsselis. Põhiteemana käsitleti seda, kuidas ombudsmanid saavad aidata luua kaasavamat ühiskonda. Septembris toimunud järelseminaril, mida võõrustas minu büroo, arutati, milliseid järeldusi saab teha OECD uuringust ombudsmani institutsiooni rolli kohta avatud valitsemise edendamisel.

Oktoobris oli mul hea meel kuulutada avatuks 2019. aasta hea halduse auhinna konkurss. Projekte tunnustatakse ja võitjad kuulutatakse välja 2019. aasta juunis toimival tseremoonial.

Lühidalt öeldes oli 2018. aasta toimekas ja edukas. Pidades silmas 2019. aasta olulisi Euroopa Parlamendi valimisi ja käimasolevaid arutelusid demokraatia tuleviku üle digitaalajastul, on ELi institutsioonid rohkem kui kunagi varem kohustatud järgima kõige rangemaid eetika- ja vastutusnorme.

Emily O'Reilly

1.

2018. aasta ülevaade

1

Jaanuar

Ombudsman soovib EKP presidendil Draghil peatada oma liikmesusorganisatsioonis Group of Thirty

7

Juuli

Algatatakse avalik konsultatsioon keelte kasutamise kohta ELi institutsioonides

2

Veebruar

Võetakse kasutusele dokumentidele juurdepääsu käsitlevate kaebuste kiirmenetlus

8

August

Avaldatakse soovitusel Euroopa Komisjoni peasekretäri ametisse nimetamise kohta

3

Märts

Euroopa ombudsmanide võrgustiku iga-aastane konverents Brüsselis

9

September

Ombudsman võõrustab seminari, mis käsitleb ombudsmani institutsiooni rolli avatud valitsemises

4

Aprill

Ombudsman peab kõne, et tähistada iga-aastast Euroopa kodanikualgatuse päeva

10

Oktoober

Algab 2019. aasta hea halduse auhinna konkurss

5

Mai

Ombudsman esitab Euroopa Parlamendile eriaruande nõukogu seadusandliku vastutuse puudumise kohta

11

November

Ombudsman osaleb 2018. aasta põhiõiguste kollokviumil

6

Juuni

Ombudsman saab Prahis auhinna Vision for Europe

12

Detsember

Ombudsmani külaskäik Washingtoni, et arutada Ameerika Ühendriikide ja ELi eetika- ja läbipaistvuseeskirju

2.

Põhiteemad

Euroopa Ombudsman aitab üldsust ELi institutsioonide, organite ja asutustega suhtlemisel. Käsitletakse selliseid probleeme nagu läbipaistvuse puudumine otsuste tegemisel, dokumentidele juurdepääsu keelamine, põhiõiguste rikkumine või lepingulised küsimused.

2.1 Vastutus Euroopa Liidu otsustusprotsessis

Et eurooplased saaksid teostada oma demokraatlikku õigust osaleda ELi otsustusprotsessis ja nõuda asjaomastelt isikutelt vastutust, peavad seadusandlikud arutelud olema piisavalt läbipaistvad.

Ombudsman esitas Euroopa Liidu Nõukogule mitu soovitusi, et võimaldada üldsusel ELi õigusloomeprotsessi hõlpsamalt jälgida. Need hõlmasid soovitusi, et nõukogu registreeriks süstemaatiliselt liikmesriikide seisukohad ettevalmistavates organites ja töötaks välja dokumentidele „LIMITE“ (piiratud) staatuse kohaldamise selged kriteeriumid. Samuti tegi Emily O'Reilly ettepaneku, et nõukogu looks iga seadusandliku ettepaneku jaoks spetsiaalse veebilehe ning suurendaks avaliku dokumendiregistri kasutajasõbralikkust. Ombudsman palus eriaruannet esitades Euroopa Parlamendilt selles küsimuses toetust. Euroopa Parlamendi liikmed toetasid täiskogu hääletusel ülekaalukalt ombudsmani ettepanekuid.

Vastutus otsuste tegemisel kehtib ka ELi otsustusprotsessi keerulisema osa, sealhulgas komiteemenetluse kohta, mis on menetluste kogum,

mille abil liikmesriigid kontrollivad, kuidas Euroopa Komisjon rakendab liidu õigust. Üks Euroopa Parlamendi liige pöördus ombudsmani poole pärast seda, kui komisjon andis ainult osalise juurdepääsu liikmesriikide esindajate koosolekute protokollidele, mille eesmärk oli arutada autode heitkoguseid käsitlevaid ELi eeskirju ja teha nende kohta otsuseid. Ombudsman rõhutas, et arusaamine sellest, kuidas rakendusakt koostatakse ja millised on eri liikmesriikide esindajate seisukohad, on vastutustundlikus demokraatlikus süsteemis väga tähtis, ja palus komisjonil oluliselt suurendada juurdepääsu koosolekute protokollidele.

Euroopa Liit moodustab aeg-ajalt ajutisi töörühmi, mis annavad nõu poliitikavaldkondade kohta. Üks selline rühm – asjatundjate rühm – andis komisjonile nõu, kuidas EL saab toetada ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitikaga seotud teadusuuringuid. Üks vabaühendus esitas ombudsmanile kaebuse läbipaistvuse puudumisest seoses selle rühmaga, märkides, et seda ei nimetata komisjoni registris, kuhu on kantud poliitikavaldkondade kohta eksperdinõuandeid pakkuvad eksperdirühmad. Ombudsman leidis, et kõnealune rühm täidab eksperdirühmaga samu ülesandeid, ja palus sel seetõttu avaldada oma koosolekute päevakorrad,

European Ombudsman

O'Reilly: Making the EU legislative process more accountable to the public, by being more open, would send an important signal ahead of the European elections in 2019 <http://europa.eu/!md66Du> #euco #transparency

“If citizens do not know what decisions their governments are taking while shaping EU laws, the ‘blame Brussels’ culture will continue.”

Emily O'Reilly

Emily O'Reilly: ELi õigusloomeprotsessi vastutuse suurendamine üldsuse ees, mis muudaks selle protsessi avatumaks, annaks 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimiste eel olulise signaali.

„Kui kodanikud ei tea, milliseid otsuseid nende valitsused liidu õiguse kujundamisel teevad, jätkub Brüsseli süüdistamise komme.“ Emily O'Reilly

European Ombudsman

#EOPress: We found four instances of maladministration in the appointment of the @EU_Commission's Secretary-General. <https://www.ombudsman.europa.eu/en/press-release/en/102716> ...

“The Commission should learn from the lessons of this affair and develop a new procedure for appointing its Secretary-General.”

Emily O'Reilly, European Ombudsman

Euroopa Komisjoni peasekretäri ametisse nimetamisel tuvastati neli haldusomavoli juhtu.

„Komisjon peaks sellest õppust võtma ja töötama välja uue menetluse oma peasekretäri ametisse nimetamiseks.“ Euroopa Ombudsman Emily O'Reilly

protokollid ja osalejate ettepanekud. Ombudsmani sõnul peaks mis tahes tulevane asjatundjate rühm kohaldama samu läbipaistvusnorme.

Vastutustundlikku otsustusprotsessi kohaldatakse ka institutsioonisiseste otsuste suhtes. Pärast kaht kaebust [uuris](#) ombudsman, kuidas Euroopa Komisjon nimetas 2018. aasta veebruaris ametisse oma peasekretäri, ja tuvastas neli haldusomavoli juhtu, sealhulgas ametikoha kiire täitmise vajaduse kunstliku tekitamise.

Ombudsman märkis, et vastutus haldusomavoli eest lasub kogu komisjonil, ja palus, et tulevikus kehtestataks konkreetne menetlus peasekretäri ametisse nimetamiseks. Komisjon keeldus sellist ametisse nimetamise menetlust kehtestamast, kuigi Euroopa Parlament toetas ombudsmani soovitusi. Ombudsman lõpetas seejärel uurimise ja avaldas kahetsust, et komisjon jättis kasutamata võimaluse taastada üldsuse usaldus pärast oma kõrgeima ametniku problemaatilist ametisse nimetamist.

2.2 Lobitöö läbipaistvus

Suur osa ombudsmani tööst on seotud ELi haldusasutuste teadlikkuse suurendamisega teatud küsimustes, sealhulgas seoses kahjuga, mida tekitab ELi üldsuse silmis pöörduse efekt, mis tähendab ELi ametnike tööle asumist erasektoris või erasektorist pärit isikute tööle asumist ELi institutsioonides. See liikumine võib tekitada muret seoses huvide konflikti või endiste kolleegide mõjutamiseks tehtava lobitööga.

Ombudsman viis varem läbi uurimise, mis käsitles seda, kuidas komisjon tegeleb töötajaid mõjutava pöörduse efektiga, ja tegi ettepanekuid, kuidas ta saaks eeskirjade rakendamise korda selles valdkonnas tugevdada. Emily O'Reilly võttis 2017. aastal järelemeetmeid, algatades [omaalgatusliku uurimise](#), mil määral on komisjon tema ettepanekuid rakendanud.

2018. aasta septembris hakkasid kehtima komisjoni muudetud eeskirjad pöörduse efekti kohta, mis reguleerivad tegevust olukorras, kus töötajad on isiklikel põhjustel puhkusel või kui töötajad lahkuvad institutsioonist, et asuda tööle mujal. Komisjon teeb igal aastal umbes 2 000 uute töötajate huvide konflikti kontrolli ja ligikaudu 400 väljaspool ELi haldusasutusi tööle asuda kavatsevate töötajate huvide konflikti kontrolli.

Ombudsmani analüüsi tulemusena leiti, et komisjon haldab pöörduse efekti olukordi puudulikult kahes olulisel aspektis. Komisjon ei avaldanud kõikidel juhtudel teavet teisele tööle suunduvate kõrgema astme töötajate kohta (see avaldati ainult lobitöö potentsiaali tuvastamise korral) ja teave avaldatakse vaid kord aastas. Ombudsman palus avaldada üksikasjaliku teabe kõikidel juhtudel ja kordas varasemat ettepanekut, et komisjon avaldaks üksikjuhtumite kohta korrapärasemalt teavet.

European Ombudsman

Post-mandate activities of former Commissioners: [@EU_Commission](#) should do more to strengthen procedures, limit conflicts of interest and increase citizens' trust <http://europa.eu/!yu83bM>

Emily O'Reilly

Endiste volinike tegevus pärast ametiaja lõppu: Euroopa Komisjon peaks menetluste tugevdamiseks, huvide konfliktide piiramiseks ja kodanike usalduse suurendamiseks rohkem ära tegema.

„Endistel volinikel on õigus pärast ametiaja lõppu töötada, kuid endiste avalike teenistujatena peavad nad ka tagama, et nende tegevus ei õõnestaks kodanike usaldust ELi vastu.“
Emily O'Reilly

Ombudsman soovitas veel mitut praktilist meetet. Ta tegi ettepaneku, et kui komisjon kehtestab endisele töötajale tingimused, peaks asjaomane isik teavitama oma tulevast tööandjat. Samuti soovitas Emily O'Reilly, et kui endise kõrgema astme töötaja suhtes kohaldatakse ajutist lobitöö keeldu, peaks komisjon teavitama selle isiku endisi kolleege institutsioonides. Ta tegi ka ettepaneku, et endiste kõrgema astme töötajate erasektorisse suundumine avaldataks otse läbipaistvusregistris.

Ombudsman [uuris](#) ka seda, kuidas 15 ELi institutsiooni ja organit (sh Euroopa Parlament, nõukogu ja kontrollikoda) avaldavad teavet juhul, kui nende

kõrgema astme töötajad taotlevad heakskiitu välisele töökohale asumiseks, sealhulgas sellise teabe avaldamise sagedust ning teabe ulatust ja sisu.

Kuigi ombudsman leidis, et 15 institutsiooni teadlikkus eeskirjade jõulise rakendamise tähtsusest selles valdkonnas on kõrgel tasemel, tegi ta siiski mõne parandusettepaneku. Emily O'Reilly tegi ettepaneku, et institutsioonid avaldaksid teavet kõigi juhtumite kohta, mil nad hindavad välisele töökohale asumise taotlust, ja et endise töötaja suundumisel läbipaistvusregistrisse kantud organisatsiooni peaks tema juhtumi kohta avaldatud teave sisaldama linki organisatsiooni kandeale läbipaistvusregistris.

2.3 Juurdepääs dokumentidele

Dokumentidele juurdepääsu kiirmenetlus võeti ametlikult kasutusele veebruaris ja sellest sai kiiresti juhtumite uurimise korra oluline osa. Selle süsteemi raames otsustab büroo viie tööpäeva jooksul kaebuse saamisest, kas juhtumit saab uurida, ja püüab teha kaebuse kohta otsuse 40 päeva jooksul.

Belgia vabaühendus kasutas seda menetlust seoses Euroopa Kaitseagentuurile (EDA) esitatud dokumentidele juurdepääsu taotlusega. [Uurimise](#) tulemusel esitati dokumendid (mis olid seotud Euroopa kaitseuringute programmi puudutava lobitööga) ning EDA täiustas oma dokumentidele juurdepääsu taotluste menetlemise ja neile vastamise korda ja süsteemi.

Mõnikord takistab asjaomane institutsioon dokumendile juurdepääsu sellega, et tegutseb esialgsele taotlusele vastamisel aeglaselt. Nii talitati, kui Saksamaa kodanik taotles juurdepääsu ELi eelarve ja personaliküsimuste eest vastutava voliniku ning kolmandate isikute kohtumiste teabedokumentidele. Kaebuse esitaja pöördus ombudsmani poole, sest komisjon ei olnud rohkem kui aasta jooksul taotluse kohta otsust teinud. [Uurimise](#) ajal märkis komisjon, et tal ei ole ikka veel võimalik taotluse kohta seisukohta võtta, mistõttu ombudsman esitas põhjendamatu viivituse tõttu soovitusi. Komisjon avalikustas seejärel 12 kohtumise dokumendid, mida ombudsman pidas kohaseks sammuks.

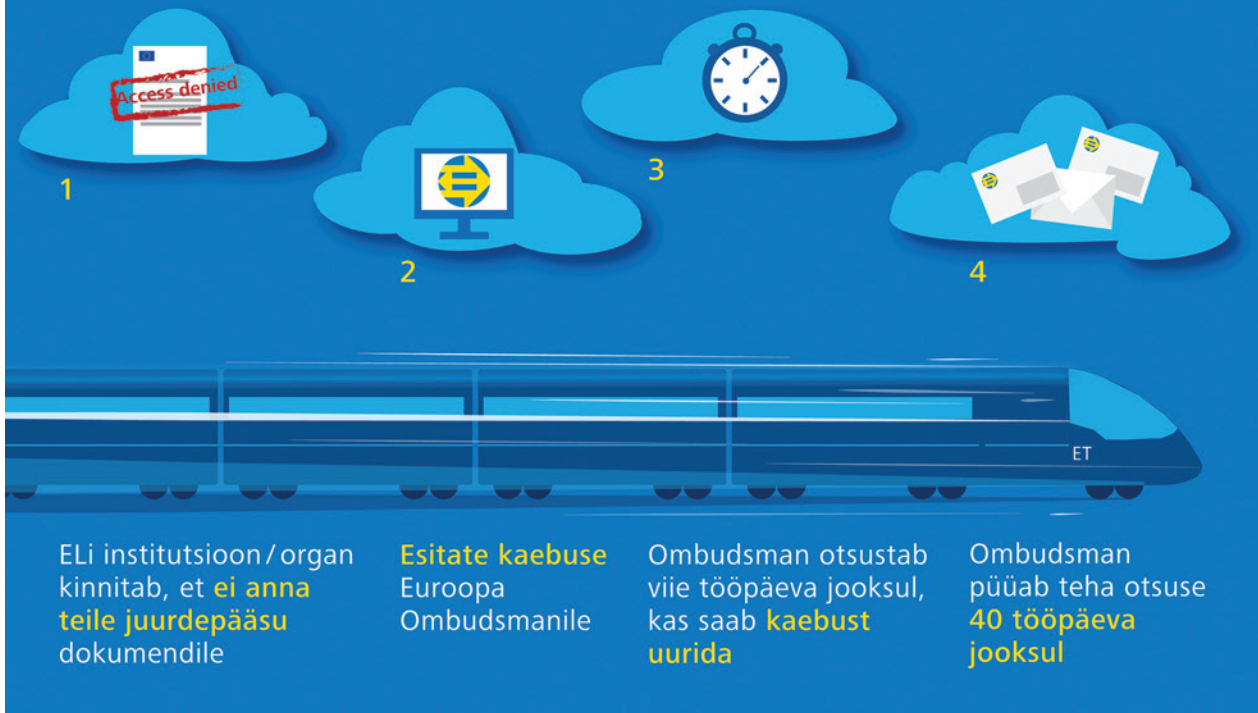
European Ombudsman

.@EUOmbudsman inquiry on contacts with the defence industry: @EUDefenceAgency gives access to documents and improves #transparency procedures [https://www.ombudsman.europa.eu/cases/decision.faces/en/98631/html.bookmark ...](https://www.ombudsman.europa.eu/cases/decision.faces/en/98631/html.bookmark...)

Euroopa Kaitseagentuuri ja kaitsetööstuse kontakte käsitlev Euroopa Ombudsmani uurimine: agentuur annab dokumentidele juurdepääsu ja parandab läbipaistvusmenetlusi.

Pärast veel üht uurimist innustas Emily O'Reilly komisjoni rakendama pragmaatilist ja kodanikusõbralikku lähenemisviisi läbipaistvusele, et mitte jätta väärt muljet salajasusest. Komisjon oli andnud ajakirjanikule osalise juurdepääsu dokumentidele, mis olid seotud ELi projektiga tasuta WiFi levialade pakkumiseks linnades. Ombudsman [leidis](#), et muudatused, mida komisjon oli dokumentidesse teinud, olid – nagu ütles komisjon – väljaspool kaebuse esitaja taotluse ulatust. Emily O'Reilly tegi siiski ettepaneku, et kui vaid väike osa dokumendist läheb taotluses palutust kaugemale, peaks komisjon edaspidi lihtsalt kaaluma ka selle teabe avalikustamist.

Abi Euroopa Liidu dokumentidele kiiremal juurdepääsemisel Euroopa Ombudsmani kiirmenetlus

Ombudsman esitas ka [soovituse](#) komisjoni keeldumise kohta anda üldsusele juurdepääs dokumentidele, mis puudutavad geneetiliselt muundatud organismide kasutamist toidu või söödana. Vabaühendus Greenpeace palus komisjonilt juurdepääsu dokumentidele, milles olid esitatud erinevad variandid, mida komisjon enne oma ettepaneku esitamist kaalus, samuti dokumentidele, mis kajastasid seda, kuidas valiti välja ettepanekus esitatud variant.

Ühe juhtumi eesmärk oli saada selgust, millal võib e-kirju käsitada dokumentidele juurdepääsu taotluste korral dokumentidena. Selles [uurimises](#) taotles ombudsman, et komisjon selgitaks oma sisekorda küsimuses, millal käsitatakse töötajate e-kirju dokumentidena, ja vastaks ombudsmani seisukohale, et juurdepääs töötajate e-kirjadele võib olla vajalik, kui menetletakse üldsuse juurdepääsu taotlusi ELi dokumentidele.

2.4 Põhiõigused

Ombudsman tegeleb korrapäraselt kaebustega, mis puudutavad selliseid põhiõigusi nagu võrdsus ja mittediskrimineerimine. Euroopa Investeerimispanka (EIP) töötaja pöördus ombudsmani poole **kaebusega** soolise diskrimineerimise kohta pangas. Kaebuse esitaja oli esitanud panga rikkumisest teatamise poliitika kohase teate, et pank ei taganud naistele juhtivatele ametikohtadele pääsemiseks meestega võrdseid võimalusi. Ombudsman leidis, et EIP-l kulus kaebuse esitaja teatele vastamiseks liiga kaua aega, ja palus EIP-l oma rikkumisest teatamise poliitikat täpsustada, mida viimane nõustus tegema. Ombudsman kutsus ka pankat üles tegema jõupingutusi, et saavutada meeste ja naiste tasakaalustatum esindatus juhtivatel ametikohtadel, ning seadma kõrgemaid sihte kui eesmärk suurendada 2021. aastaks naiste 33 % osakaal juhtivatel ametikohtadel.

Ombudsman võttis 2018. aasta lõpus järelmeetmeid seoses varasema uurimisega, kas liikmesriigid järgivad ELi ühtekuuluvuspoliitika rakendamisel põhiõigusi. Emily O'Reilly küsis komisjonilt, mis meetmeid on võetud, et aidata liikmesriikidel kehtestada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud kaebuste läbivaatamise kord. Kuna uurimine puudutas seda, kuidas liikmesriikides kulutatakse ELi rahalisi vahendeid, kutsus ombudsman ka Euroopa ombudsmanide võrgustiku liikmeid üles uurima, kuidas nende valitsused eeskirju rakendavad.

2018. aasta alguses esitasid kaks ametiühingut ombudsmanile **kaebuse** lennuliikluse juhtimist käsitleva Euroopa Komisjoni dokumendi ja talituste töödokumendi kohta. Kaebuse esitajad leidsid, et komisjon ei austa põhiõigust streikida ja tal puuduvad volitused selles valdkonnas tegutseda. Ombudsman leidis, et julgustades liikmesriike mittesiduval viisil kohaldama streigi korral teatud tavaid, ei ole komisjon ületanud oma volituste rangeid piire. Samuti ei leidnud ta tõendeid, mis viitaksid sellele, et komisjoni edendatavad tavad on vastuolus põhiõigusega streikida.

European Ombudsman

.@EIB accepts our recommendations on how to better handle gender discrimination and equal opportunity concerns. We have also suggested they work toward a more balanced gender representation at management level <https://europa.eu/!Rq33HH>

Euroopa Investeerimispank nõustub meie soovitustega, kuidas soolise diskrimineerimise ja võrdsete võimaluste probleeme paremini lahendada. Samuti oleme soovitanud neil teha tööd juhtkonna soolise tasakaalustatuse parandamiseks.

2.5 Eetikaküsimused

Ombudsmani töö hulka kuulub ELi institutsioonide teadlikkuse suurendamine selle suhtes, kuidas üldsus neid või nende tegevust tajub. Seda arvesse võttes ning pärast Brüsselis asuvalt läbipaistvusküsimustega tegelevalt vabaühenduselt [kaebuse](#) saamist palus Emily O'Reilly Euroopa Keskpanka (EKP) presidendil Mario Draghil peatada oma liikmesus suurte erapankade ja keskpankade juhtidest ja teadusringkondade liikmetest koosnevas eraorganisatsioonis Group of Thirty (G30). Kuivõrd mõned G30 liikmed on EKP otsese või kaudse järelevalve alla kuuluvate pankade juhid, leidis ombudsman, et EKP presidendi jätkuv G30 liikmesus võib õonestada üldsuse usaldust panga sõltumatuse vastu. EKP keeldus ombudsmani ettepanekuid rakendamast. Emily O'Reilly väljendas panga seisukoha üle kahetsust, kuid avaldas lootust, et tema soovitus suurendab edaspidi selliste küsimuste alast teadlikkust.

European Ombudsman

O'Reilly: Interactions with the G30 should be as transparent as possible and not based on membership which undermines the transparency steps @ECB has made in recent years <http://europa.eu/!hx39Dd>

“It is important to demonstrate to the public that there is a clear separation between the ECB as supervisor and the finance industry which is affected by its decisions.”

Emily O'Reilly

Emily O'Reilly: G30ga suhtlemine peaks olema võimalikult läbipaistev ega tohiks põhineda liikmesusel, mis kahjustab läbipaistvusmeetmeid, mida Euroopa Keskpank on viimastel aastatel võtnud.

„Oluline on üldsusele näidata, et EKP kui järelevalveasutus ja tema otsustest mõjutatud finantssektor on selgelt lahus.“
Emily O'Reilly

Ombudsman väljendas heameelt komisjoni 2018. aasta alguse teadaande üle, et ta hakkab iga kahe kuu tagant avaldama teavet volinike sõidukulude kohta. Komisjon teatas seda ajal, kui ombudsman [uuris](#) läbipaistvusküsimustega tegeleva vabaühenduse Access Info Europe kaebust küsimuses, kuidas komisjon menetles taotlusi üldsuse juurdepääsuks volinike 2016. aasta sõidukuludele. Ombudsman nimetas oma lõppotsuses uut avalikustamispoliitikat „väga positiivseks sammuks suurema läbipaistvuse suunas selles valdkonnas“.

#MeToo liikumisest tingituna otsustas ombudsman kontrollida, mis ahistamisvastased poliitikameetmed on kehtestatud ELi haldusasutustes. Ta kirjutas 26 ELi institutsioonile ja asutusele, paludes teavet poliitikameetmete ja nende rakendamise ning selle kohta, kas on saadud ahistamist puudutavaid kaebusi ja kuidas neid on menetletud. Ombudsmani kindlakstehtud parimad tavad hõlmavad teadlikkuse suurendamist, riskihindamist ja poliitika- ja rehabilitatsioonimeetmete järelevalvet. Ombudsman teeb üldise märkuse, et ahistamise eest peaksid olema kaitstud kõik ELi töötajad olenemata staatusest ja et kaitse peaks laienema kõikide töötajate kategooriate toimepandud tegudele.

Ombudsman andis Euroopa Parlamendile ka konkreetseid [soovitusi](#) ahistamiskaebuste menetlemise korra tugevdamiseks. Seda tehti pärast ühe parlamendifraktsiooni töötaja kaebust, mis käsitles seda, kui kaua Euroopa Parlamendi nõuandekomitee tema ahistamisjuhtumit hindas. Ombudsman märkis, et menetluslikud puudused võivad avaldada negatiivset mõju ahistamisvastastele menetlustele kogu ELi avalikus teenistuses, ning tegi ettepaneku, et Euroopa Parlament koostaks suunised ajakava kohta, mida nõuandekomitee peab konkreetsete juhtumitega seotud töö lõpuleviimisel järgima.

2.6 Euroopa Liidu asutused ja muud organid

Lisaks kaebusel põhinevate või omaalgatuslike uurimiste algatamisele püüab ombudsman mõjutada muutusi ELi institutsioonides muul viisil, sealhulgas osaledes oma töövaldkonda puudutavates avalikes konsultatsioonides. Emily O'Reilly kirjutas 2018. aasta alguses komisjoni presidendile Jean-Claude Junckerile ja esitas ettepanekud ELi toiduahela riskihindamismudeli läbipaistvuse kohta. Üks ettepanekuid oli, et Euroopa Toiduohutusamet peaks põhjendamatu viivitusega avaldama riskihindamise koosolekute päevakorrad ja protokollid. Ta märkis ka, et avalik huvi teadusuuringute usaldusväärsuse vastu kaalub tavaliselt üles teadusavastuste kaitse ärihuvid.

Jätkates omaalgatuslikku uurimist küsimuses, kuidas Euroopa Raviamet (EMA) suhtleb ravimiettevõtetega, enne kui ettevõtted taotleavad müügiluba, algatas ombudsman 2018. aasta oktoobris selleteemalise [avaliku konsultatsiooni](#). Konsultatsiooni käigus küsiti arvamust, kas need „taotluse esitamisele eelnevad“ tegevused on piisavalt läbipaistvad ja kas on vaja suuremat läbipaistvust seoses teadusnõuannetega, mida EMA annab ravimiarendajatele. Konsultatsioon kestis 2019. aasta jaanuari lõpuni.

Uurimine selle kohta, kuidas Euroopa Lennundusohutusamet (EASA) käsitleb ohutusaruandeid, tõi kaasa ameti tava muutmise, nii et ohutusprobleemidest teatanud isikud saavad tagasisidet, kas EASA on pädev menetlema tõstatatud küsimust. Poliitikat muudeti pärast seda, kui üks lennukihooldusmehhaanik pöördus ombudsmani poole, sest ta ei olnud saanud tagasisidet esitatud ohutusaruande kohta.

Üks äriettevõtte pöördus ombudsmani poole pärast seda, kui Teadusuuringute Rakendusamet (REA) püüdis saada tagasi osa oma toetusest, mis maksti ettevõttele ELi rahastatud projekti raames. Pärast ombudsmani [sekkumist](#) tunnistas REA, et tema esialgne selgitus kaebuse esitajale selle kohta, miks ta tahtis vahendeid tagasi nõuda, ei olnud piisavalt selge, ja pakkus kaebuse esitajale lisavõimaluse anda selgitusi REA tõstatatud küsimuste kohta.

European Ombudsman

How does @EMA_News engage with medicine producers before they apply for EU market authorisations? We invite you to comment by 31 January 2019 <https://europa.eu/!XY76tj>

Kuidas Euroopa Raviamet suhtleb ravimitootjatega, enne kui tootjad taotlevad ELi müügiluba? Ootame teie märkusi 31. jaanuariks 2019.

2.7 Euroopa Liidu lepingud ja toetused

Ombudsman tegeleb igal aastal mitme juhtumiga, mis puudutavad ELi rahalisi vahendeid. Kuigi Euroopa Komisjon õigustatult tagab, et rahalisi vahendeid eraldatakse ja kasutatakse asjakohaselt, tuleneb kontrollimenetlusest mõnikord arusaamatusi või probleeme.

Ühel **juhul** pöördus ombudsmani poole ELi rahastatud projekti teostanud konsortsiumisse kuuluva Horvaatia äriühingu omanik, sest komisjon nõudis tagasi äriühingu saadud rahalistest vahenditest rohkem vahendeid. Pärast ombudsmani sekkumist nõustus komisjon vähendama tagasinõutavat summat rohkem kui 300 000 euro võrra. Ta ei vabandanud siiski kaebuse esitaja ees ega järginud ombudsmani teist soovitud vaadata läbi oma auditileidude üks aspekt. Ombudsman soovitas komisjonil tulevikus tagada, et tema meetmed kindlustaksid finantsreeglite täitmise, kuid oleksid samas õiglased ja proportsionaalsed ning kajastaksid paremini väärtusi, millel EL põhineb.

Veel üks rahaliste vahenditega seotud **uurimine** algatati siis, kui Euroopa Ülikoolide Assotsiatsioon (EUA) esitas ombudsmanile kaebuse, sest komisjon oli keeldunud tasumast kulusid (83 000 eurot), mida organisatsioon oli kandnud seoses Ladina-Ameerika piirkondliku integratsiooni edendamise projektiga ALFA-PUENTES. Ombudsman leidis, et komisjon ei põhjendanud piisavalt, miks ta keeldus summat EUA-le tasumast, ning palus komisjonil seda teha. Vastuseks arutas komisjon küsimust uuesti kaebuse esitajatega ja nõustus kulud tasuma.

EUA

EUA welcomes the European Ombudsman's decision and looks forward to keep working with its #LatinAmerican partners <https://eua.eu/component/tags/tag/65-latin-america-the-caribbean.html> ...

Euroopa Ülikoolide Assotsiatsioon tunneb Euroopa Ombudsmani otsuse üle heameelt ja loodab jätkata koostööd oma Ladina-Ameerika partneritega.

Teine **juhtum** oli seotud Euroopa Komisjoni otsusega nõuda tagasi rahalised vahendid, mis anti Saksamaa vabaühendusele ELi programmi LIFE+ raames. Komisjon leidis, et need rahalised vahendid kujutasid endast vabaühenduse kasumit, ja soovis tagasi nõuda 214 707 eurot. Kaebuse esitaja vaidlustas komisjoni seisukoha ja pöördus ombudsmani poole. Uurimise käigus loobus komisjon rahaliste vahendite tagasinõudmisest.

2.8 Kodanike osalemine ELi poliitika kujundamises

Euroopa Liit, kus on 24 ametlikku keelt ja üle 500 miljoni kodaniku, on võtnud endale kohustuse austada ja kaitsta keelelist mitmekesisust. See muudab keeled, mida ELi institutsioonid kasutavad üldsusega suhtlemisel, väga oluliseks. Kõik ELi õigusaktid tuleb avaldada kõigis ametlikes keeltes, kuid väljaspool neid erijuhte on ELi institutsioonidel konkreetses olukorras kasutatavate keelte suhtes teatav kaalutusõigus.

See, millal ja kuidas institutsioonid keelepoliitikat kohaldavad, on siiski ebajärjekindel ning eriti muret tekitavad on institutsioonide veebilehed. Ombudsman korraldas juulist kuni septembrini [avaliku konsultatsiooni](#), paludes esitada märkusi, kuidas ELi institutsioonid saaksid üldsusega kõige paremini suhelda. Konsultatsiooni käigus saadi 286 vastust, millest suurem osa (247) saadi üksikisikutelt, kolm liikmesriikidelt ja kaks ELi asutustelt. Vastuste analüüs avaldatakse 2019. aastal ombudsmani veebilehel.

Kodanike osalemine poliitikakujundamises sõltub inimeste õigeaegselt juurdepääsust asjakohasele teabele. Seda näitlikustab hästi üks dokumentidele juurdepääsu [juhtum](#), kus loomade õigustega tegelev vabaühendus pöördus ombudsmani poole pärast seda, kui komisjon keeldus andmast juurdepääsu dokumentidele arvutuste kohta, millega hinnati loomade kasutamist mõjuhinnangu kavandi jaoks. Hindamine toimus kemikaalide autoriseerimist ja hindamist reguleeriva ELi õigusakti (REACH) muutmise raames. Uurimise ajal avalikustas komisjon need dokumendid – see oli kooskõlas ka Euroopa Liidu Kohtu hiljutise otsusega, mis käsitleb juurdepääsu seadusandlike algatustega seotud dokumentidele.

Ombudsman toetas jätkuvalt tugevalt Euroopa kodanikualgatust, mille kohaselt peaks Euroopa Komisjon kaaluma õigusakti igas küsimuses, mis on kogunud üle ühe miljoni allkirja vähemalt seitsmest liikmesriigist. Emily O'Reilly märkis Euroopa kodanikualgatuse päeva [kõnes](#), et tema büroo jälgib Euroopa kodanikualgatust käsitleva kavandatud uue õigusakti rakendamist.

European Ombudsman

What do you think about the use of languages in the EU institutions? We have launched a public consultation and look forward to receiving your views: <http://europa.eu/lgT39KW>

Mida arvate keelte kasutamisest ELi institutsioonides? Oleme algatanud avaliku konsultatsiooni ja jääme ootama teie seisukohti.

Euroopa Ombudsman Emily O'Reilly koos komisjoni esimese asepresidendi Frans Timmermansi, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee presidendi Georges Dassisega ning Bulgaaria ELi Nõukogu eesistumisperioodi aseministri Monika Panayotovaga 2018. aasta Euroopa kodanikualgatuse päeval.

3.

Teabevahetus ja koostöö

3.1 Teabevahetus

Ombudsmani büroo viis 2018. aastal lõpule kaks olulist sammu seoses oma pideva eesmärgiga suurendada büroo nähtavust. Esimene oli veebilehe uuendamine: uus versioon võeti kasutusele juulis. Uus veebileht on kasutajasõbralikum ja selle otsingufunktsioon on parem, nii et juhtumid järjestatakse vastavalt teemale, vormingule ja kuupäevale. Olulised uurimised, väljaanded ja sündmused kuvatakse silmatorkavalt, et kasutaja saaks büroo tegevusest kiire ülevaate.

Ombudsman avaldas ka uue video, et tutvustada lihtsamal viisil oma töö olemust. Videos tuuakse esile kolm valdkonda, mida ombudsman võib uurida: juurdepääs teabele, probleemid ELi rahastamisega ja lobitöö läbipaistvus. Eri uurimisvaldkonnad on jaotatud ka kolme lühivideosse, mida on sotsiaalmeedias lihtne jagada.

Büroo Twitteri konto – @EUOmbudsman – järgijate arv kasvas aasta jooksul 17 %, samas kui LinkedIni konto järgijate arv kasvas 13 %. Platvormidel, mida ombudsman on hakanud kasutama hiljuti, nagu Instagram, toimus järgijate arvu suur kasv (61 %), sellal kui ombudsmani lehe lugejaskond platvormil Medium suurenes 40 %.

Oktoobris kuulutas ombudsman välja 2019. aasta hea halduse auhinna konkursi, mis on jätkuks väga edukale esimesele konkursile, kus said auhinna erinevate ELi institutsioonide, organite ja asutuste projektid. Auhinna kandidaate võivad esitada ELi töötajad või ka ettevõtjad, ühendused või kodanikuühiskonna rühmad. Kandidaatide poole pöördudes märkis ombudsman, et „selle töö ametlik tunnustamine aitab jagada parimaid tavasid institutsioonide vahel”, ning avaldas lootust, et see on tulevaste projektide inspiratsiooniallikaks. Auhinnatseremoonia toimub 2019. aasta juunis.

Euroopa Ombudsman Emily O'Reilly rääkimas juunis Strasbourgis toimunud 2018. aasta Euroopa noorteüritusel noorte eurooplaste rühmaga.

Ombudsmani bürool oli hea meel osaleda 2018. aasta Euroopa noorteüritusel, mis tõi juunis Strasbourgis kahe päeva jooksul kokku tuhandeid noori. Üritusel osales mitu töötajat, kes selgitasid, kuidas büroo abistab kodanikke ja tutvustab oma tööd sotsiaalmeedias. Emily O'Reilly esines põhisõnavõtuga, milles ta tuletas noortele meelde nende hääleõigust. Ta julgustas neid pidama Euroopa Parlamendi valimisi võimaluseks kasutada seda õigust ELi tasandil tehtavate otsuste mõjutamiseks.

European Ombudsman

There are many dedicated #EU public servants out there making that extra effort to help citizens. Give them the acknowledgement they deserve by nominating them for our 'Good Administration Award 2019' here: <http://europa.eu/!Hq47rx> #EOAward

On palju pühendunud ELi avalikke teenistujaid, kes teevad suuri jõupingutusi kodanike abistamiseks. Tunnustage neid vääriliselt, esitades nad 2019. aasta hea halduse auhinna kandidaatideks.

European Ombudsman

The #EYE2018 in #Strasbourg is starting. Join the @EUombudsman team to meet the Ombudsman herself & find out what her office can do for citizens and to share your wish list for the #FutureofEurope

Algab Euroopa noorteüritus Strasbourgis: liituge Euroopa Ombudsmani meeskonnaga, et kohtuda ombudsmaniga ja uurida, mida tema büroo saab teha kodanike heaks, ning jagada oma soove seoses Euroopa tulevikuga.

3.2 Suhted Euroopa Liidu institutsioonidega

3.2.1 Euroopa Parlament

Ombudsman hindab kõrgelt tugevaid suhteid Euroopa Parlamendiga. Euroopa Parlamendi liikmed valivad ombudsmani, kes töötab selle nimel, et aidata inimesi, kellel on probleeme liidu haldusametustega. 2018. aastal esines ombudsman parlamendi täiskogu istungil ja vahetas arvamusi mitme komisjoniga, sealhulgas petitsiooni-, õigus-, rahvusvahelise kaubanduse, põhiseadus- ja eelarvekontrollikomisjoniga. Ombudsman kohtus president Antonio Tajaniga ja pidas kohtumisi mitme Euroopa Parlamendi liikmega, kes esindasid kõiki suuremaid fraktsioone. Ombudsman loodab, et 2019. aastal jätkub produktiivne suhe parlamendi uue valitud koosseisuga.

Euroopa Ombudsman andmas Euroopa Parlamendi presidentile Antonio Tajanile üle oma 2017. aasta aruannet.

3.2.2 Petitsioonikomisjon

Pidev dialoog petitsioonikomisjoniga on hädavajalik, et tagada tõhus süsteem petitsioonikomisjoni või ombudsmani poole juhiste ja abi saamiseks pöörduvate kodanike murede lahendamiseks. Ombudsman menetleb kaebusi Euroopa Liidu institutsioonide, organite ja asutuste vastu ning petitsioonikomisjon menetleb petitsioone, mis on seotud ELi tegevusvaldkondadega kogu Euroopas. 2018. aastal töötas petitsioonikomisjon üheaegselt mitme dokumendiga, mis puudutasid ombudsmani tööd. Ombudsmanil oli hea meel tõdeda, et ta võib loota kõiki fraktsioone esindava petitsioonikomisjoni liikmete tugevale toetusele, ja ootab koostööd komisjoni uue koosseisuga.

PETI Committee Press

Joint @EP_Petitions & @EPInstitutional report on the #transparency of legislative discussions in the preparatory bodies of the Council (@EUombudsman's strategic inquiry) was approved with 31 votes and 3 abstentions.

Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni ja institutsiooniliste küsimuste komisjoni ühisaruanne Euroopa Ombudsmani eriaruande kohta. See on seotud tema strateegilise uurimisega ELi ettevalmistavate organite seadusandlike arutelude läbipaistvuse kohta nõukogus. Ühisaruanne kiideti heaks 31 poolthäälega ja erapooletuid oli 3.

3.2.3 Euroopa Komisjon

Euroopa Komisjon teeb järelevalvet enamiku ELi haldustöö üle ja pälvib palju üldsuse tähelepanu. Et tegemist on suurima ELi institutsiooniga, millel on tohtu mõju miljonite inimeste elule, on loomulik, et suur osa ombudsmanile esitatud kaebusi puudutab komisjoni tööd. Ombudsman kohtus Euroopa kodanike murede edastamiseks 2018. aastal president Junckeri ja mitme volinikuga. Komisjonil on juba praegu muljet avaldavalt kõrged avaliku halduse standardid. Mitmeid valdkondi tuleb siiski veel parandada. Seetõttu on kahe institutsiooni talituste vahelised korrapärased, avatud ja ausad töösuhted kõige tõhusam koostöövorm.

Emily O'Reilly koos Euroopa Komisjoni presidendi Jean-Claude Junckeriga.

3.2.4 Muud institutsioonid, asutused ja organisatsioonid

Ombudsman hoiab suhteid ka teiste ELi institutsioonide, organite ja asutustega, et jälgida ja toetada halduskultuuri ja institutsioonidevahelist koostööd. 2018. aastal suhtles ombudsman tihedalt Euroopa Andmekaitseinspektori, Euroopa Keskpanga (EKP), Euroopa Investeerimispanka (EIP), Euroopa Kontrollikoja ja muude asutustega. Tugevad sidemed kõigi ELi institutsioonide, organite ja asutustega on ombudsmani strateegia „2019. aasta poole“ oluline osa, et luua kõigi Euroopas elavate inimeste heaks avatumad ja rohkem teenistusvalmid Euroopa Liidu haldusasutused.

European Court of Auditors

Thank you @EUombudsman Emily O'Reilly for her 1st visit to @EUauditors. Fruitful exchange of ideas with President & Members, with presentation to staff incl Q&A. Sound EU governance at the heart of both institutions & key for maintaining citizens' trust. <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/NewsItem.aspx?nid=10043> ...

Suur tänu, Euroopa Ombudsman Emily O'Reilly, esimese külastuse eest Euroopa Kontrollikotta! Toimus viljakas mõttevahetus kontrollikoja presidendi ja liikmetega ning töötajatele tehti ettekanne, mis hõlmas küsimuste ja vastuste osa. Mõlema institutsiooni jaoks on oluline usaldusväärne ELi juhtimine, mis on aluseks kodanike usalduse säilitamisele.

3.2.5 ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioon

ELi raamistiku liikmena kaitseb, edendab ja jälgib ombudsman ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamist ELi haldusasutustes. Septembris võttis ombudsman aastaks üle ELi raamistiku eesistuja rolli.

Oma strateegilises uurimises puuetega inimeste kohtlemise kohta ELi ühises ravikindlustusskeemis soovitas ombudsman komisjonil läbi vaadata ühist ravikindlustusskeemi käsitlevad sätted, et tagada puuetega inimeste õiguste konventsiooni järgimine. Lisaks tegi ombudsman kindlaks mitu süsteemset probleemi seoses puuetega inimeste õiguste kaitsega ja andis mitu soovitus. Ta avaldas ka aruande oma konsultatsiooni kohta, mis oli suunatud puuetega ELi töötajate (või nende puuetega pereliikmete) ühendustele ja Euroopa Puuetega Inimeste Foorumile.

Ombudsman lõpetas strateegilise uurimise, mis käsitles puuetega inimeste juurdepääsu komisjoni veebilehtedele ja veebipõhistele vahenditele. Ta veendus, et komisjon astub samme veebi juurdepääsetavuse parandamiseks, ja andis mitu soovitus. Näiteks soovitas ta, et komisjon esitaks mitmel veebilehel veebisisu juurdepääsetavates vormingutes, mis vastavad rangeimatele rahvusvahelistele standarditele, võtaks vastu veebi juurdepääsetavuse tegevuskava ja teeks kõikidele veebilehtedega tegelevatele töötajatele kohustuslikuks veebi juurdepääsetavuse koolituse.

Detsembris esitas ombudsman soovitusel kahe kaebuse ühisuurimises, mis käsitles Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) valikumenetluste juurdepääsetavust nägemispuudega kandidaatidele. Ta palus EPSO-l tagada, et valikumenetlustes kasutatav veebipõhine taotlusvorm oleks täielikult kooskõlas nägemispuudega kandidaatide juurdepääsunõuetega. Samuti kutsus ta üles võtma kogu maailma testimiskeskustes toimuvates arvutipõhistes testides õigeaegselt kasutusele kandidaatidele suunatud tugitehnoloogia.

Järelmeetmena omaalgatuslikule uurimisele põhiõiguste austamise kohta ELi ühtekuuluvuspoliitika rakendamisel kirjutas ombudsman komisjonile nõudest, et liikmesriigid peavad sisse seadma tõhusad kaebuste esitamise mehhanismid seoses Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega. Ta küsis näiteks, mis meetmeid on komisjon võtnud, et aidata liikmesriikidel sellist korda sisse seada, ja kuidas on jälgitud selle kohustuse täitmist liikmesriikides.

Ombudsman kirjutas komisjonile ka seoses Euroopa koolide ja puuetega lastega. Ta palus võtta komisjonil vajalikud meetmed, mis tagavad, et Euroopa koolidest väljajäetud hariduslike erivajadustega laste vanemad ei peaks panustama oma laste hariduskuludesse.

European Ombudsman

Recommendation: #EU should recognise 'serious illness' in staff with #disabilities in line with #UNCRPD recommendations <http://europa.eu/!Hq48YK>

Soovitus: EL peaks tunnustama puuetega töötajate rasket haigust vastavalt ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni soovitudele.

3.3 Euroopa ombudsmanide võrgustik

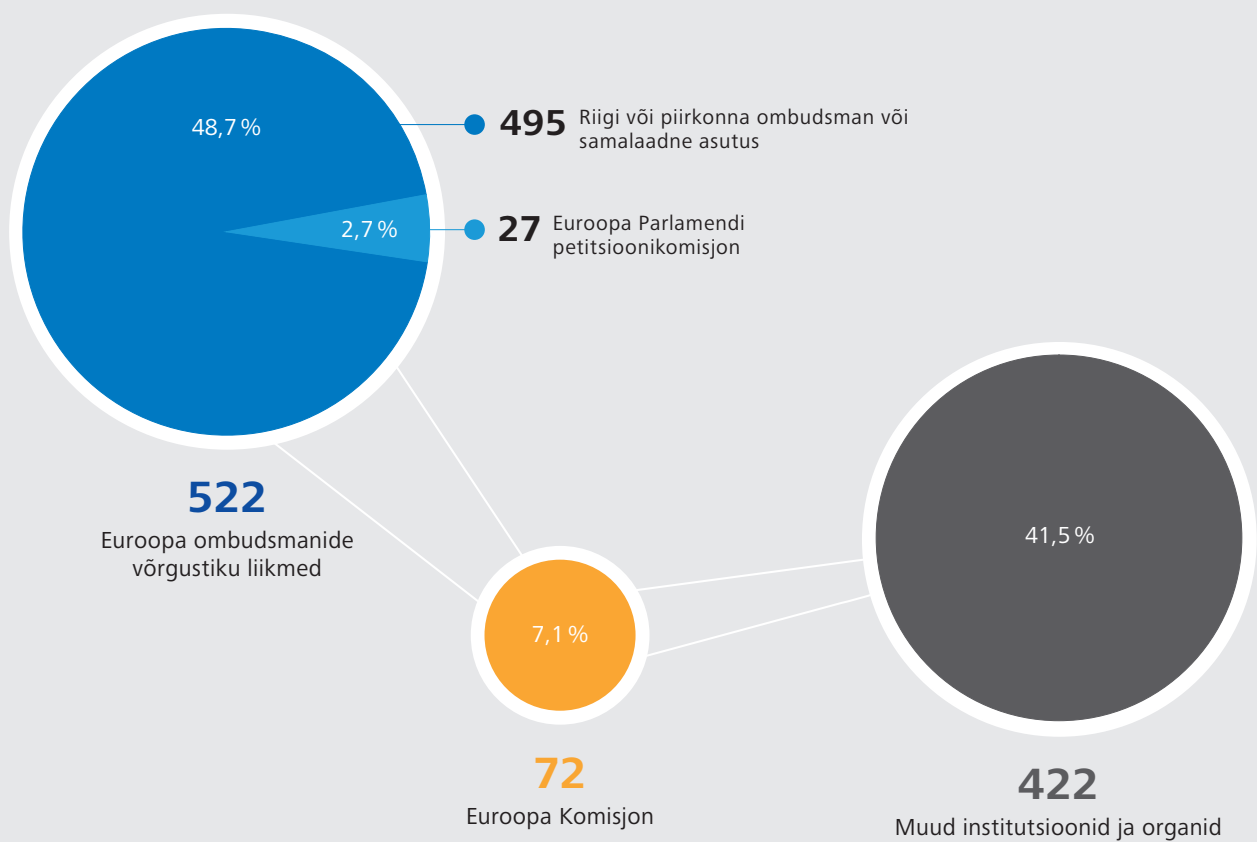

Euroopa ombudsmanide võrgustiku 2018. aasta konverentsi esimesel istungjärgul osalejad (vasakult paremale): Euroopa Ombudsman Emily O'Reilly, Kreeka ombudsman Andreas Pottakis, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president Georges Dassis, väitlusjuht Shada Islam, Madalmaade riiklik ombudsman Reinier van Zutphen, Euroopa poliitika ja demokraatiauringute professor Ulrike Guérot ning Poola ombudsman Adam Bodnar.

96 büroost 36 Euroopa riigis ja Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjonist koosneva Euroopa ombudsmanide võrgustiku jaoks oli peamine üritus märtsis toimunud konverents, mis tõi kokku kogu võrgustiku, aga ka Brüsselis asuvad organisatsioonid ja ajakirjanikud. Avaistungil käsitleti ombudsmanide töö keskset teemat: kuidas muuta ühiskond kodanike jaoks õiglaseks ja kaasavaks. Alustuseks kutsus Emily O'Reilly ombudsmane üles aitama teostada hiljuti kokkulepitud Euroopa sotsiaalõiguste sammast. Põhiarutelu käsitles seda, kuidas ombudsmanid saaksid sotsiaalse õigluse

edendamiseks paremini koostööd teha, kuidas ELi poliitika sobitub liikmesriikide konteksti ja milline võiks olla tulevane Euroopa Liit. Edasises arutelus keskenduti sellele, kuidas ombudsmanid, kes teevad vahel koostööd teiste organitega (nt ELi rahastatava võrgustikuga SOLVIT), saavad aidata kodanikke, kellel tekib probleeme, sest ELi õigust ei jõustata nõuetekohaselt. Mitu ombudsmani juhtis tähelepanu piiriülestele küsimustele, näiteks sotsiaalkindlustushüvitistega seotud probleemidele.

Euroopa Ombudsmani poolt 2018. aastal teistele institutsioonidele ja organitele edastatud kaebused või nende poole pöördumise soovitused (kokku 1 016)

Euroopa ombudsmanide võrgustiku 2018. aasta konverents.

Märtsis toimunud konverentsi järelmeetmena korraldas ombudsmani büroo Brüsselis seminari, kus osalesid võrgustiku kontaktametnikud ja teabevahetuseksperdid. Seminaril käsitleti Euroopa ombudsmanide võrgustiku koostöö süvendamise võimalusi, uuriti kodanikega suhtlemise parimaid tavasid tänapäeva ülimalt võrgustatud maailmas ja mõtiskleti selle üle, mis järeldusi saab teha OECD uuringust ombudsmani institutsiooni rolli kohta avatud valitsemises.

Euroopa ombudsmanide võrgustik keskendus jätkuvalt ombudsmanide büroode samaaegsetele uurimistele ja algatustele. 2018. aasta alguses [lõpetas](#) ombudsman strateegilise algatuse, mille käigus kontrolliti osoonikihti vähendavaid aineid käsitleva ELi õigusakti (määrus (EÜ) nr 1005/2009) rakendamist. Emily O'Reilly märkis algatuse lõpukirjas, et komisjon ei ole veel abistanud liikmesriike nende vastavuskontrollides, kuigi tal on kõnealuse õigusakti alusel õigus seda teha. Mitu riiklikku ombudsmani bürood andis ülevaate sellest, kuidas ELi õigust riigisiselt rakendatakse.

Teine algatus, mis hõlmas koostööd liikmesriikide ombudsmanidega, käsitles seda, mil määral hindab komisjon riiklike ekspordikrediidiasutuste (riskantsetel turgudel tegutsevatele ettevõtetele rahalist toetust andvad riiklikud asutused) vastavust inimõigusi ja keskkonnaküsimusi käsitlevatele ELi eeskirjadele. Liikmesriikide ombudsmanidel paluti esitada selles küsimuses oma seisukohad. Ombudsman esitas vabauhenduste rahvusvaheliselt koalitsioonilt saadud kaebusele järgnenud uurimise tulemusel [soovituse](#), sest ta pidas ebapiisavaks komisjoni iga-aastast kontrolli selliste asutuste üle. Küsimust arutati ka ärakuulamisel Euroopa Parlamendi rahvusvahelise kaubanduse komisjonis, mille liikmed toetasid ombudsmani seisukohta. Komisjon nõustus ombudsmani soovitud arvesse võtma ja ombudsman palus uurimist lõpetades, et komisjon esitaks aasta pärast oma edusammude aruande.

Euroopa ombudsmanide võrgustiku liikmete jaoks oli jätkuvalt väärtuslikuks abivahendiks päringumenetlus, mille raames Euroopa Ombudsmani büroo abistab Euroopa ombudsmanide võrgustiku liikmeid, küsides ELi institutsioonidelt ELi õiguse küsimustes eksperdivastuseid. Üks selline päring saadi Hispaania ombudsmani büroost: Euroopa Ombudsmanile saadetud kiri käsitles Frontexi koordineeritud ühiseid tagasisaatmisoperatsioone. Hispaania büroo märkas teatavaid probleeme, sealhulgas seda, et repatrieeritavaid inimesi ei teavitatud kaebuste esitamise mehhanismi olemasolust ja et mehhanism ei olnud kättesaadav ei paberkanalil ega asjakohases keeles (kõnealusel juhul hispaania keeles). Päringu tulemusel tegi Frontex vormi trükitud kujul kättesaadavaks oma veebilehel ning tõlkis selle hispaania, vene, serbia ja albaania keelde.

Jätkates korrapäraseid külastusi liikmesriikide ombudsmanide büroodesse, sõitis Emily O'Reilly veebruaris Kreekasse, kus teda võttis vastu ombudsman Andreas Pottakis. Reisil kohtus Emily O'Reilly mitme Kreeka valitsusliikmega ning rääkis kohalikele sidusrühmadele ja ajakirjanikele tööst, mida ta teeb ELis läbipaistvuse ja vastutuse valdkonnas. Ta külastas ka Ateena lähedal asuvat Elaionase pagulaslaagrit.

European Ombudsman

What is the role of Ombudsman Institutions in #OpenGov? How can they persuade governments to be more transparent? We conducted a survey jointly with @OECDgov which we are presenting now and which you can find here: <http://europa.eu/!Vh33nx> #ENO2018

Milline on ombudsmani institutsiooni roll avatud valitsemises? Kuidas saavad nad veenda valitsusi suurendama läbipaistvust? Korraldasime koos OECDga uuringu, mida nüüd tutvustame ja mis on kättesaadav Euroopa ombudsmanide võrgustiku 2018. aasta konverentsi veebilehel.

Gundi Gadesmann

.@EUombudsman meets with Greek Ombudsman Pottakis and his team in Athens to discuss closer cooperation and best practices in dealing with complaints #ENO2018

Euroopa Ombudsman kohtub Ateenas Kreeka ombudsmani Andreas Pottakise ja tema meeskonnaga, et arutada tihedamat koostööd ja parimaid tavasid kaebuste menetlemisel.

3.4 Ombudsmani külaskäik Washingtoni

Euroopa Ombudsman Emily O'Reilly Washingtonis kohtumisel Kongressi eetikabüroo direktori Omar Ashmawy'ga.

2018. aasta detsembris suundus ombudsman tööreisile Washingtoni, kus ta kohtus paljude Ameerika Ühendriikide poliitikute, järelevalveasutuste, vabaühenduste, mõttekodade, teadusringkondade esindajate ja muude vestluspartneritega, et saada teavet eetika, läbipaistvuse ja vastutuse standardite ja eeskirjade ning nende rakendamise kohta Ameerika Ühendriikide valitsuses ja Kongressis. Ombudsman arutas erinevate Ameerika Ühendriikide asutustega selliseid küsimusi nagu pöörduse efekt, lobitöö, rikkumisest teatajate kaitse ja teabevabaduse seadus. Emily O'Reilly kohtus Kongressi liikmete, peainspektorite ja erinõustajatega ning pidas German Marshalli Fondis kõne populismi ja üldsuse usalduse kohta.

EPWashingtonDC

.@EUombudsman Emily O'Reilly and @EdwardGLuce discussing #Populism and Trust in Europe at @gmfus. Europe is a convenient scapegoat for populist politicians. Accountable and transparent institutions more essential than ever. #EE2019

Euroopa Ombudsman Emily O'Reilly ja Edward G. Luce (ajakirjanik) arutas Washingtonis German Marshalli Fondis sellised küsimusi nagu populism ja usaldus Euroopa vastu. Euroopa on populistlikele poliitikele mugav patuoinas. Vastutustundlikud ja läbipaistvad institutsioonid on olulisemad kui kunagi varem.

4.

Juhtumid ja kaebused:
kuidas me üldsust
teenime

Euroopa Ombudsmani põhiülesanne on tagada, et ELi haldusasutused tegutseksid avalikes huvides, ja aidata kõiki neid, kellel on probleeme ELi institutsioonidega. Kuigi ombudsman jätkab omaalgatuse õiguse kasutamist, et tegutseda avalikes huvides, põhineb ombudsmani büroo töö suuresti üksikisikute, teadusringkondade, ettevõtjate ja muude organisatsioonide kaebustel.

Büroo püüab oma töömeetodeid pidevalt täiustada, et abiotsijaid võimalikult paindlikult ja tõhusalt abistada. Sellest põhimõttest lähtudes muudeti kaebuste menetlemist käsitlevaid rakendussätteid, mis on nüüdseks hästi välja kujunenud.

Ombudsmani uus veebileht, mis võeti kasutusele 2018. aastal, sisaldab ka muudetud ja kasutajasõbralikku liidest võimalikele kaebuse esitajatele. Nagu büroo juhtumimenetlejate mitmekesine rühm, kajastab ka uus veebileht ombudsmani pühendumust abi taotlevate isikute abistamisele kõigis 24 ELi ametlikus keeles.

Teine ametlikult 2018. aastal käivitatud uus algatus on ombudsmani kiirmenetlus nende kaebuste menetlemiseks, mis puudutavad üldsuse juurdepääsu ELi institutsioonide valduses olevatele dokumentidele. Need kaebused on sageli väga ajatundlikud ning seetõttu otsustas ombudsman võtta kasutusele paindlikuma ühtlustatud lähenemisviisi.

Dokumentidele juurdepääsu kaebuste menetlemisel võtab ombudsmani büroo nüüd vajadusel institutsiooniga ühendust protsessi varasemas etapis. Üldine eesmärk on teha otsus 40 päeva jooksul.

The infographic is titled "Help in accessing EU documents faster" and "European Ombudsman 'Fast-Track'". It features a blue background with a high-speed train at the bottom. Above the train, there are four numbered steps: 1. A document with a red 'Access Denied' stamp. 2. A computer monitor with a yellow exclamation mark. 3. A clock face. 4. A document with a yellow checkmark. Below the train, there are four columns of text describing the process.

European Ombudsman

Have you faced difficulties while trying to access EU documents? We have launched a new 'Fast-Track' procedure for access to documents complaints <http://europa.eu/!fN66Rh>

Help in accessing EU documents faster
European Ombudsman 'Fast-Track'

1 EU institution/body confirms it will **not** give you access to a document

2 You **submit a complaint** to the European Ombudsman

3 Ombudsman decides within five working days if she can **inquire into it**

4 Ombudsman aims to take a **decision within 40 working days**

Kas teil on olnud raskusi juurdepääsul ELi dokumentidele? Oleme võtnud kasutusele uue dokumentidele juurdepääsu kaebuste kiirmenetluse.

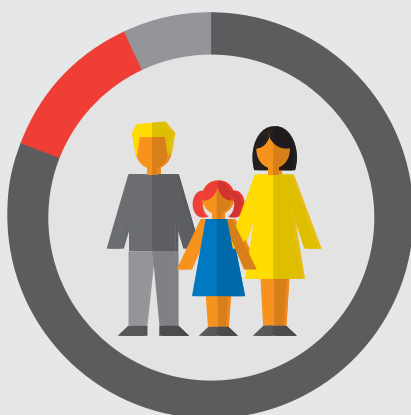
4.1 Kaebuste liigid ja esitajad

4.1.1 Ülevaade kaebustest ja strateegilistest uurimistest

Nõuanded, kaebused ja uurimised 2018. aastal

17 996

Euroopa Ombudsmanilt
2018. aastal abi saanud
inimest

14 596

ombudsmani veebilehel oleva interaktiivse
juhendi kaudu antud nõuannet

2 180

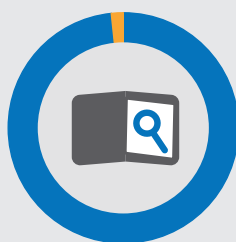
2018. aastal menetletud uut kaebust

1 220

teabenõuet, millele ombudsmani talitused
vastasid

490

Euroopa Ombudsmani
poolt 2018. aastal
alustatud uurimist

482

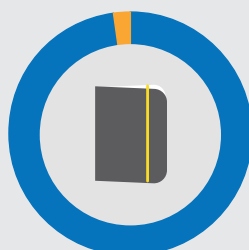
kaebuse alusel algatatud uurimist

8

algatatud omaalgatuslikku uurimist

545

Euroopa Ombudsmani
poolt 2018. aastal
lõpetatud uurimist

534

lõpetatud uurimist, mis algatati kaebuse
alusel

11

lõpetatud omaalgatuslikku uurimist

Kuigi valdava osa büroo tööst moodustavad kaebusel põhinevad juhtumid, korraldab ombudsman ka laiemaid strateegilisi uurimisi ja algatusi, kui ta leiab, et selleks on põhjust. Ombudsman algatab need juhtumid

omalgatuslikult kas siis, kui ta on tuvastanud süsteemse probleemi, mida tuleks avaliku huvi tõttu uurida, või kui ta on saanud ühe või mitu kaebust süsteemse tähtsusega küsimuse kohta.

Strateegiline töö 2018. aastal

2018. aasta strateegilised uurimised

2018. aasta strateegilised algatused (selgituste küsimine, mitteametlikud uurimised)

4.1.2 Väljapoole Euroopa Ombudsmani pädevust jäävad kaebused

Euroopa Ombudsman vaatas 2018. aastal läbi 1 300 kaebust, mis ei kuulunud tema pädevusse, enamjaolt seetõttu, et need ei olnud seotud ELi institutsiooni ega organi tööga.

Need kaebused puudutasid peamiselt probleeme, mis kaebuse esitajatel tekkisid riiklike või piirkondlike avalik-õiguslike asutuste, riiklike või rahvusvaheliste kohtute ja eraõiguslike üksustega. Kaebustes käsitleti küsimusi, mis olid seotud tarbijakaitse (nt pankade ja lennuettevõtjatega), sotsiaalkindlustuse ja tervishoiu, maksustamise või viisataotlustega. Mõnikord pöördusid kodanikud ombudsmani poole ka vaeleusaama tõttu, et ombudsman on apellatsioonorgan, kelle jurisdiktsiooni alla kuuluvad riiklikud või piirkondlikud ombudsmanid.

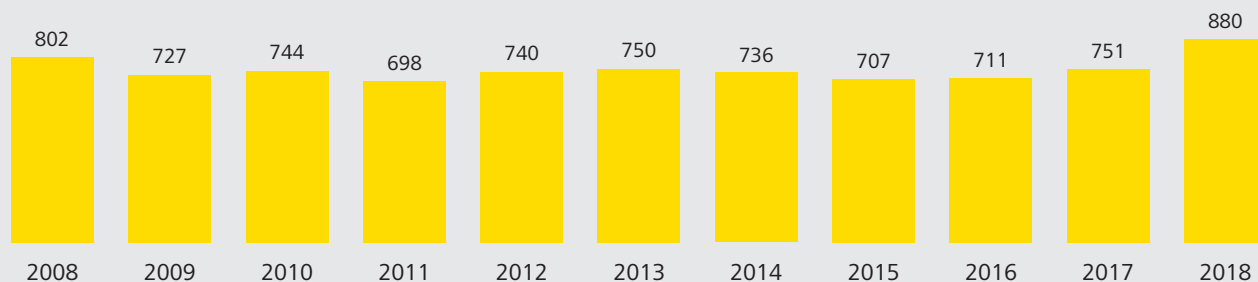
Ombudsman sai 2018. aastal palju sarnaseid kaebusi kolmel teemal (üle kümne kaebuse teema kohta), mis ei kuulu tema pädevusse – st Hispaania arstide ajutised lepingud, tšekkidel mitteülekantavuse klausli puudumise tõttu Itaalia ametiasutuste määratud haldustrahv ja politseirepressioonid Rumeenias.

Teatavad kaebused olid küll suunatud ELi institutsiooni või organi vastu, kuid ei kuulunud ombudsmani pädevusse, sest need puudutasid poliitilisi küsimusi, Euroopa Parlamendi seadusandlikku tegevust või Euroopa Liidu Kohtu õiguslast tegevust.

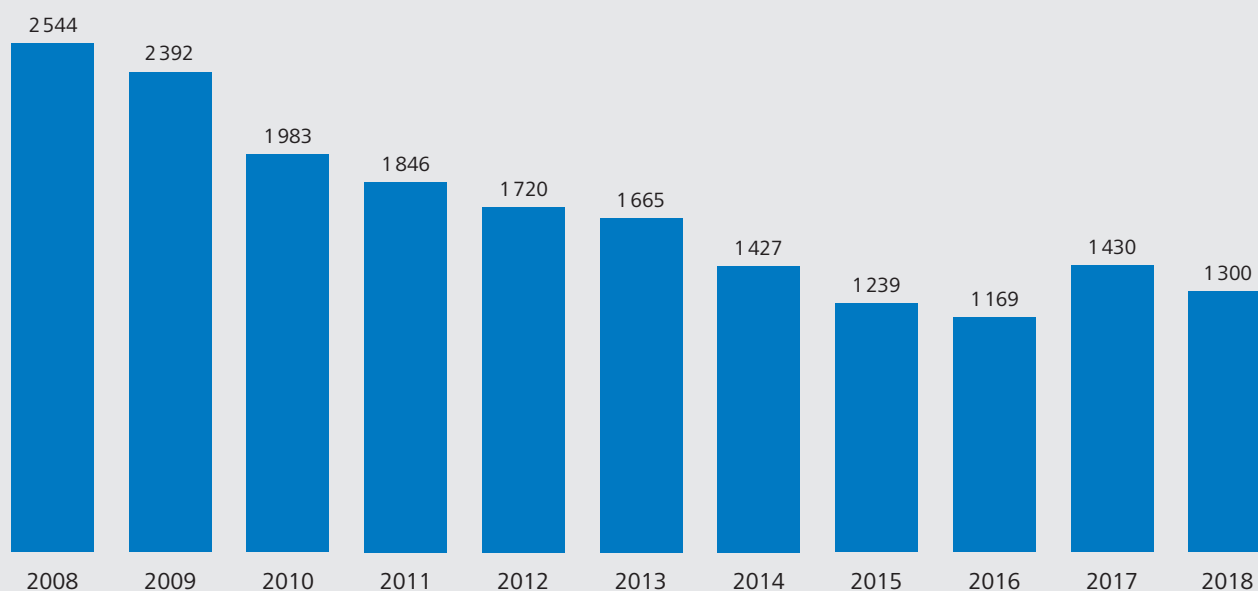
Ombudsman vastas kõigil neil juhtudel abi otsinud inimestele kaebuse keeles, selgitades ombudsmani volitusi ja andes võimaluse korral nõu teiste organite kohta, kes võiksid aidata. Kaebuse esitaja nõusolekul edastas ombudsman kaebuse ka Euroopa ombudsmanide võrgustiku liikmetele.

Kaebuse esitajatel, kes väljendasid rahulolematust konkreetsete ELi õigusaktidega, soovitati tavaliselt pöörduda Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni poole. Need, kes tõstasid ELi õiguse rakendamisega seotud küsimusi, suunati riiklike või piirkondlike ombudsmanide või selliste ELi võrgustike poole nagu SOLVIT ja „Teie Euroopa nõuanne“. Teise võimalusena teavitati kaebuse esitajaid võimalusest esitada Euroopa Komisjonile rikkumiskaebus.

Euroopa Ombudsmani pädevuses olevate kaebuste arv 2008–2018

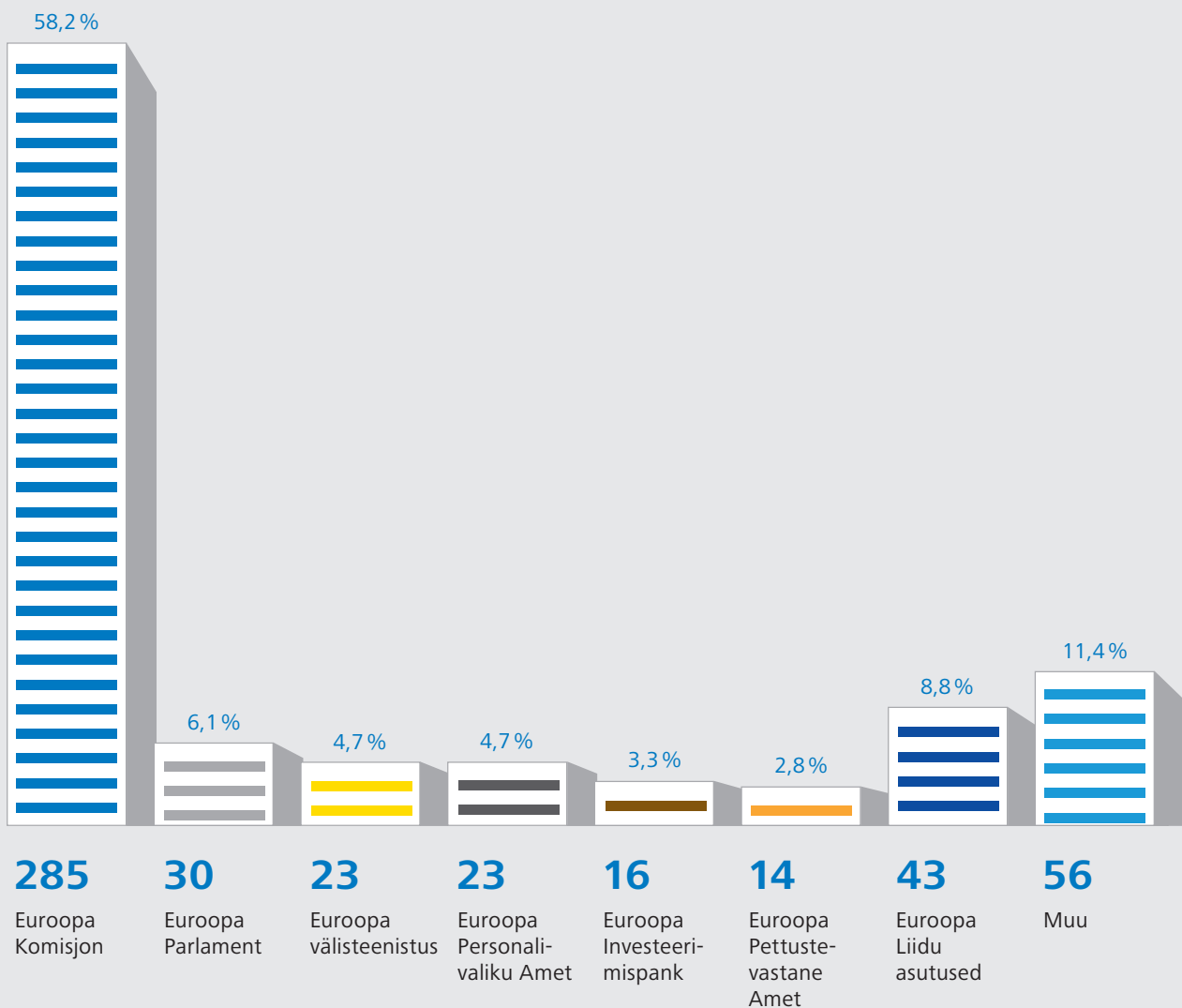

Väljapoole Euroopa Ombudsmani pädevust jäävate kaebuste arv 2008–2018

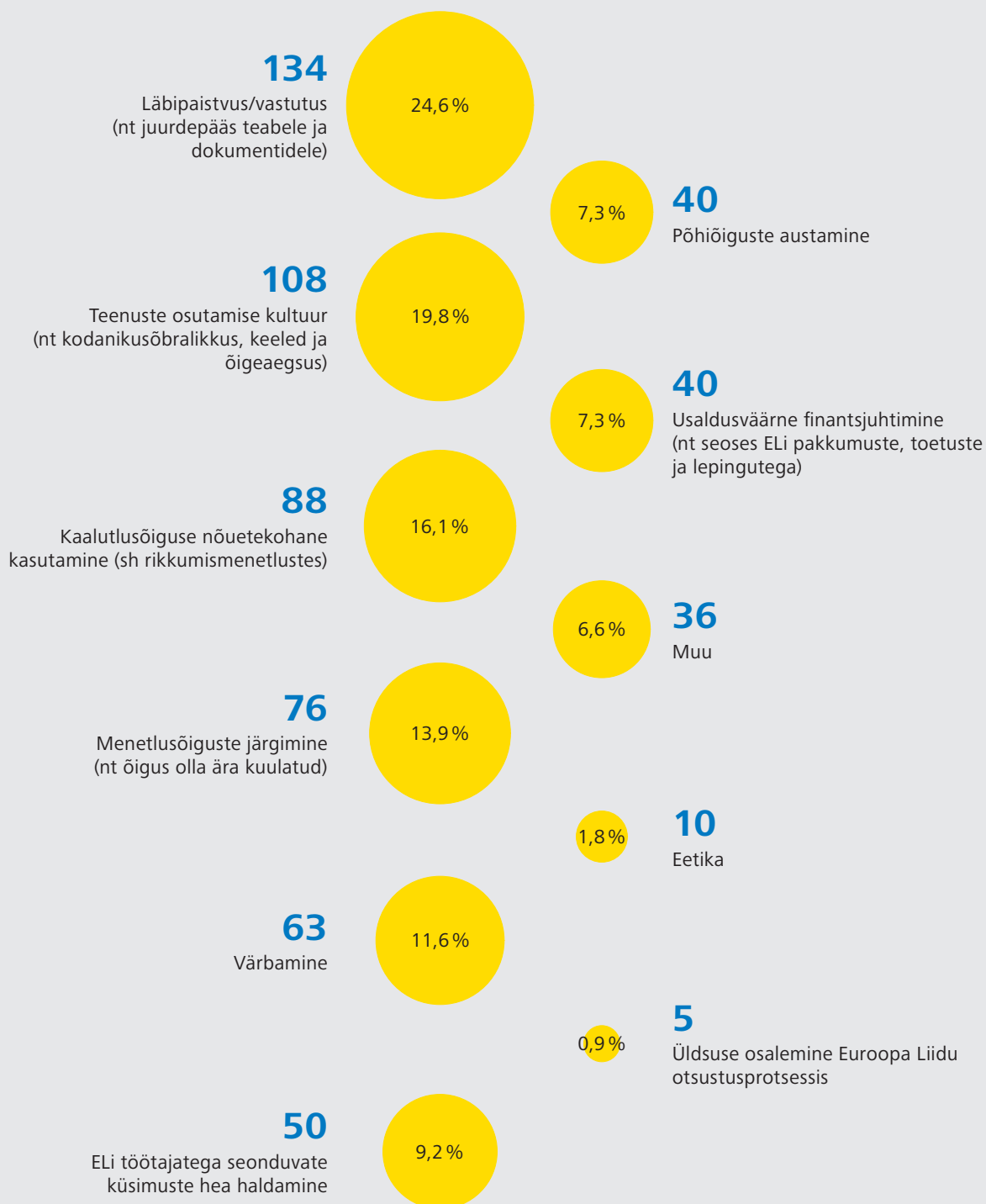
4.2 Kelle vastu esitati kaebusi?

Euroopa Ombudsmani poolt 2018. aastal uuritud institutsioonid

4.3 Mille kohta esitati kaebusi?

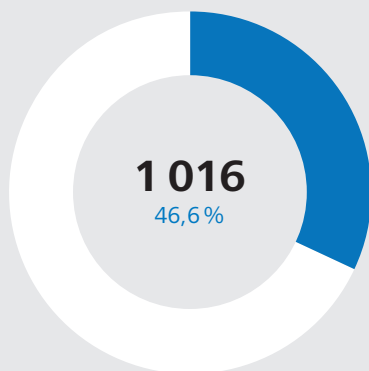
Euroopa Ombudsmani poolt 2018. aastal lõpetatud uurimiste teemad

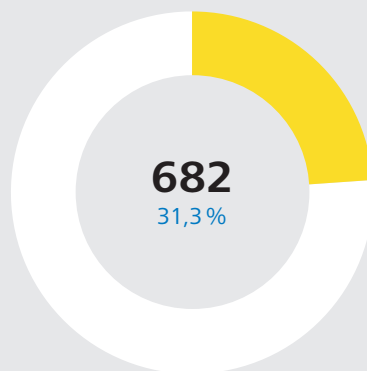
Märkus: mõnel juhul oli ombudsmani lõpetatud uurimine seotud kahe või enama teemaga. Seetõttu on tabeli protsentide kogusumma üle 100.

4.4 Tulemused

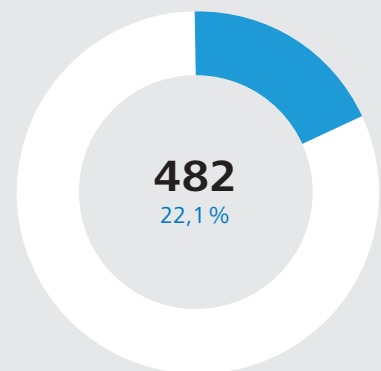
Euroopa Ombudsmani tegevus 2018. aastal menetletud uute kaebuste lahendamisel

nõuannet või juhtumi edasisaatmist mõnele teisele kaebusi lahendavale organile

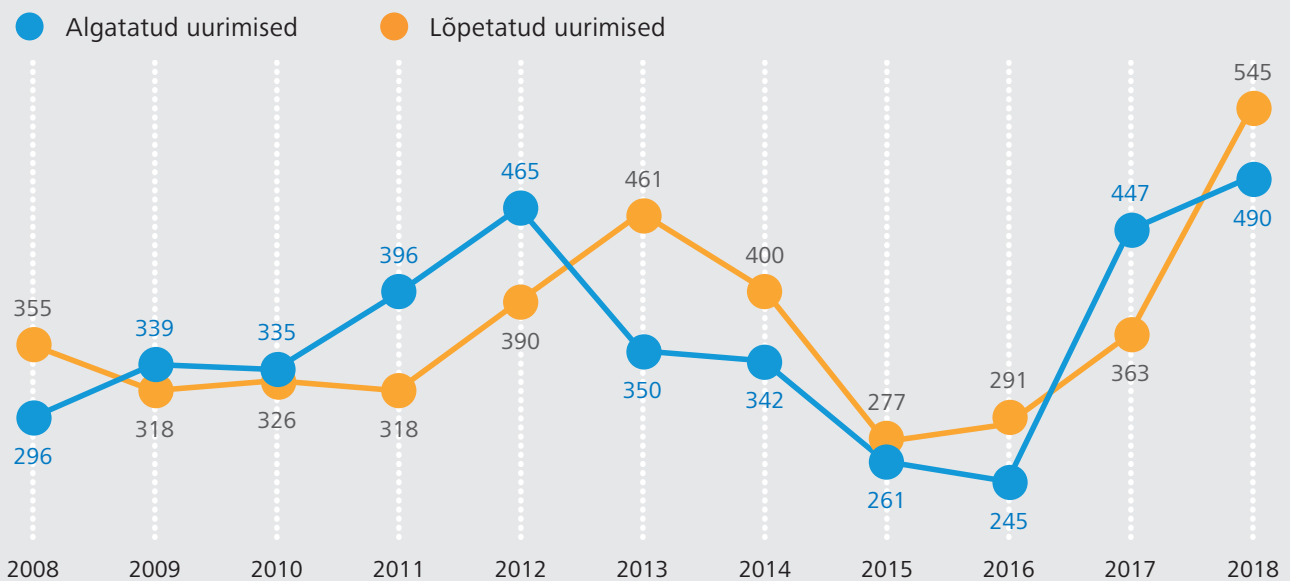

kaebuse esitajale saadetud vastust, et edasist nõu ei saa anda

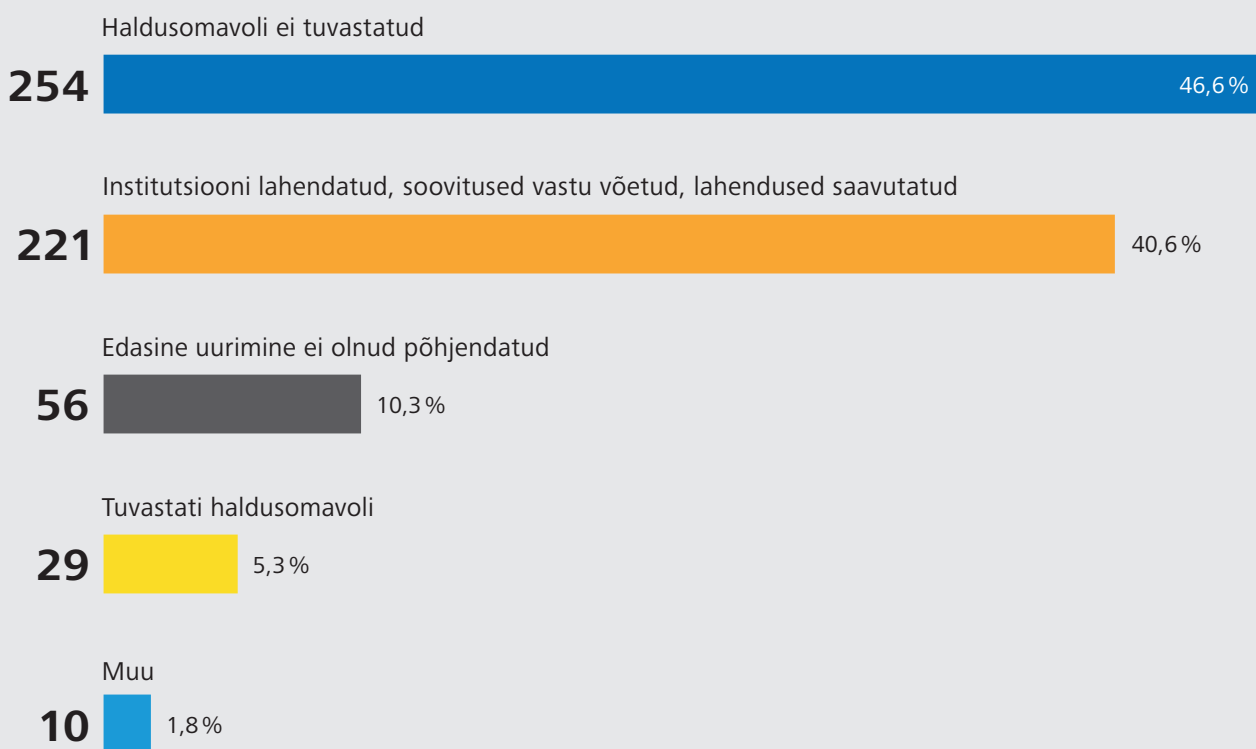

algatatud uurimist

Euroopa Ombudsmani uurimiste arv läbi aastate

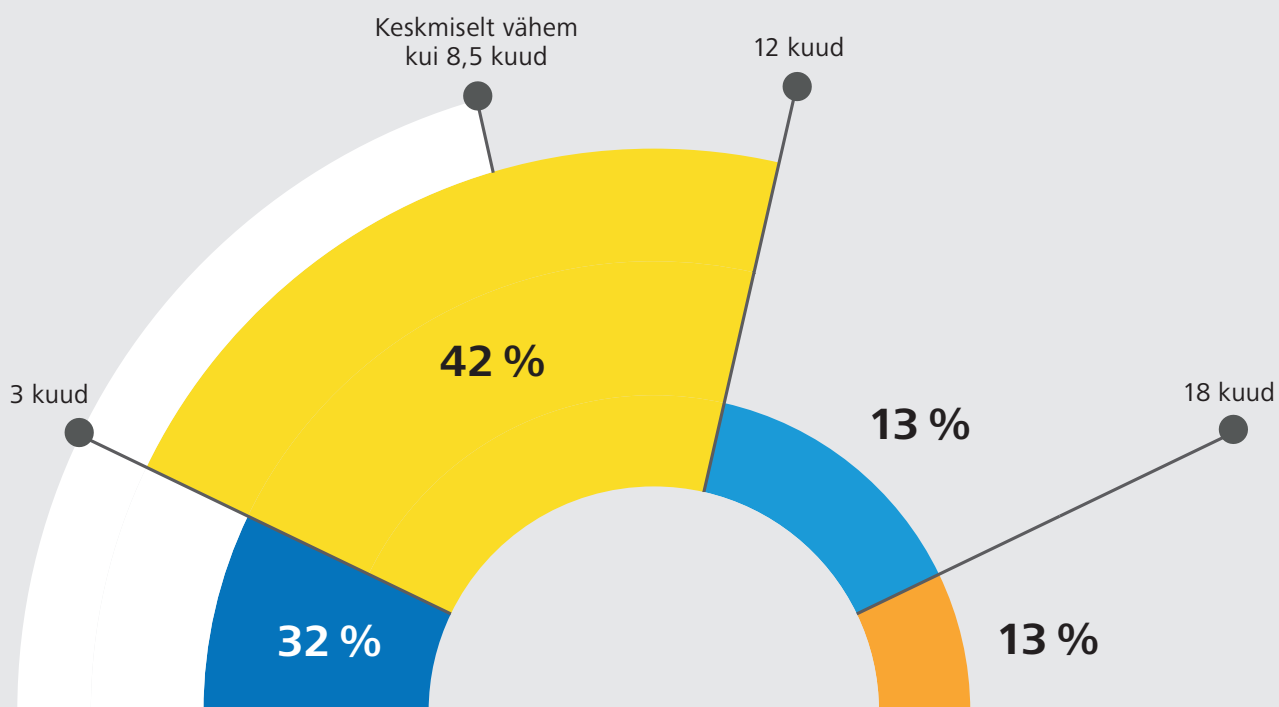

Euroopa Ombudsmani poolt 2018. aastal lõpetatud uurimiste tulemused

Märkus: mõnel juhul oli ombudsmani lõpetatud uurimine seotud kahe või enama tulemusega. Seetõttu on tabeli protsentide kogusumma üle 100.

Euroopa Ombudsmani poolt 2018. aastal lõpetatud juhtumite uurimise kestus

- 3 kuu jooksul lõpetatud juhtumid
- 3–12 kuu jooksul lõpetatud juhtumid
- 12–18 kuu jooksul lõpetatud juhtumid
- Enam kui 18 kuu jooksul lõpetatud juhtumid¹

1. Mõne keerulise juhtumi puhul on vaja kaebuse esitaja ja asjaomase institutsiooniga mitmel korral konsulteerida; eelduste kohaselt lühendavad uued rakendussätted uurimiste kestust.

4.5 Ombudsmani ettepanekute järgimine

Ombudsman võib uurimise raames teha ELi institutsioonidele ja organitele ettepanekuid probleemi lahendamise või haldustavade parandamise kohta. Ettepanekud esitatakse lahendite, soovitude ja ettepanekutena.

Ombudsman analüüsib igal aastal põhjalikult, kuidas institutsioonid reageerivad eelnenud aastal lõpetatud uurimistes tehtud ettepanekutele. See analüüs, mis hõlmab järgimismäärasid ja muid konkreetseid näiteid ombudsmani töö mõju ja asjakohasuse kohta, avaldatakse iga-aastases aruandes „[Putting it right?](#)”.

2017. aastal järgisid ELi institutsioonid 81 % ombudsmani ettepanekutest, mis on veidi väiksem 2016. aasta tulemusest (85 %). Institutsioonid reageerisid positiivselt 99st ombudsmani parandusettepanekust 80-le. Ombudsman leidis veel 148 juhtumi korral, et institutsioonid on võtnud meetmeid oma töö parandamiseks. Kaheksal institutsioonil 14st oli järgimismäär 100 %, samas kui Euroopa Komisjonil, kelle arvele langeb enamik juhtumitest, oli järgimismäär 76 %.

2018. aasta aruanne ilmub 2019. aasta lõpus.

5.

Vahendid

5.1 Eelarve

Euroopa Ombudsmanil on Euroopa Liidu eelarves eraldi jagu. See koosneb kolmest jaotisest. Esimene jaotis hõlmab palku, hüvitisi ja muid personalikulusid. Teises on hooned, mööbel, seadmed ja mitmesugused tegevuskulud. Kolmas jaotis hõlmab institutsiooni üldiste ülesannete täitmise kulusid. 2018. aastal oli eelarveassigneeringute kogusumma 10 837 545 eurot.

Vahendite tõhusa halduse tagamiseks kontrollib Euroopa Ombudsmani siseaudiitor korrapäraselt asutuse sisekontrollisüsteeme ja büroo finantstehinguid. Nagu ka teisi Euroopa Liidu institutsioone, auditeerib ombudsmani Euroopa Kontrollikoda.

5.2 Vahendite kasutamine

Ombudsman võtab igal aastal vastu [juhtimiskava](#), milles loetletakse konkreetsed meetmed, mida büroo kavatses võtta ombudsmani viie aasta strateegia „[2019. aasta poole](#)“ eesmärkide ja prioriteetide rakendamiseks. 2018. aasta juhtimiskava on neljas sellel strateegial põhinev juhtimiskava.

Ombudsmani büroo töötajad on pädevad ja mitmekeelsed. See tagab haldusomavoli kohta esitatud kaebuste menetlemise Euroopa Liidu 24 ametlikus keeles ja aitab ombudsmani tegevust kogu ELis paremini tutvustada. 2018. aastal oli ombudsmani büros 65 töötajat.

Euroopa Ombudsmani büroo peasekretär Cesira D'Aniello.

2018. aasta septembris sai büroo peasekretäriks Cesira D'Aniello, kes asendas Euroopa Komisjonis uuele töökohale asunud Beate Gminderi.

Üksikasjalik teave ombudsmani büroo struktuuri ja eri üksuste ülesannete kohta on kättesaadav [ombudsmani veebilehel](#).

Kuidas võtta
Euroopa
Ombudsmaniga
ühendust?

Telefon

+33 (0)3 88 17 23 13

E-post:

eo@ombudsman.europa.eu

Meie ametid

Strasbourg

Postiaadress

Méiateur européen
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F-67001 Strasbourg Cedex

Külastusaadress

Bâtiment Václav Havel (HAV)
Allée Spach
F-67070 Strasbourg

Internet

Veebileht: www.ombudsman.europa.eu

Twitter: twitter.com/EUombudsman

Instagram: <https://www.instagram.com/euombudsman/>

LinkedIn: www.linkedin.com/company/272026

YouTube: www.youtube.com/eotubes

Brüssel

Postiaadress

Méiateur européen
Rue Wiertz
B-1047 Bruxelles

Külastusaadress

Montoyer-Science (MTS)
30 rue Montoyer
B-1000 Bruxelles

See aastaaruanne on avaldatud veebiaadressil

www.ombudsman.europa.eu

© Euroopa Liit, 2019

Kõik fotod ja kujutised: © Euroopa Liit, v.a kaas (© Anthony SEJOURNE/Stock).

Reprodutseerimine on lubatud hariduslikel ja mitteärilistel eesmärkidel juhul, kui viidatakse allikale.

Kirjatüübid: FrutigerNext.

Print	ISBN 978-92-9483-011-1	ISSN 1725-972X	doi:10.2869/05417	QK-AA-19-001-ET-C
PDF	ISBN 978-92-9483-071-5	ISSN 1830-6888	doi:10.2869/910826	QK-AA-19-001-ET-N
HTML	ISBN 978-92-9483-048-7	ISSN 1830-6888	doi:10.2869/747	QK-AA-19-001-ET-Q

Kui vajate suures kirjas versiooni käesolevast väljaandest, pöörduge Euroopa Ombudsmani büroo poole.